



ØKONOMISK UTVIKLING I NORSKE BANKER

3. kvartal 2016

BS BANKENES
SIKRINGSFOND

Nøkkeltall pr. 3. kvartal	Alle banker		Sparebanker		Øvrige banker	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Netto renteinntekter i % av GFK*	1,51 %	1,41 %	1,62 %	1,58 %	1,47 %	1,34 %
Kostnadsprosent ekskl. verdipapirer**	45,48 %	48,52 %	41,57 %	47,11 %	47,57 %	49,28 %
Tap på utlån i % av gj.snitt brutto utlån	0,44 %	0,17 %	0,21 %	0,15 %	0,59 %	0,18 %
Resultat etter skatt i % av GFK*	0,94 %	0,79 %	1,18 %	0,92 %	0,85 %	0,74 %
Egenkapitalavkastning	10,57 %	10,07 %	11,50 %	9,63 %	10,09 %	10,32 %
Ren kjernekapital	17,10 %	14,05 %	16,72 %	15,21 %	17,25 %	13,58 %
Egenkapitalandel***	9,34 %	8,18 %	10,76 %	9,66 %	8,74 %	7,58 %

Vår analyse av alle norske banker inneholder tall fra 127 banker og baserer seg på innrapporterte tall fra bankene. Filialer av utenlandske banker er ikke medtatt. Der banker er del av et konsern er det kun bankens regnskapstall som er med i analysen. Banker, som ikke er sparebanker, er i ny finansforetakslov definert som øvrige banker. Tabeller med utvalgte resultat- og balanseposter i millioner kroner, samt utvalgte forholdstall følger som vedlegg til rapporten. * Gjennomsnittlig forvaltningskapital. ** Driftskostnader i % av driftsinntekter (eksklusive verdiendring verdipapirer). *** Egenkapitalandel i prosent av forvaltningskapital.

Oppsummering tre første kvartalene i 2016

- Resultat etter skatt utgjorde 29,9 mrd. kroner, en økning på 5,4 mrd. kroner mot samme periode i 2015. I prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjør resultatet 0,94 % mot 0,79 % i samme periode i fjor.
- Netto renteinntekter økte med 4,4 mrd. kr fra 2015. Rentenetto utgjør 1,51 % mot 1,41 % i 2015.
- Tap på utlån utgjør 7,7 mrd. kr, en økning på 4,9 mrd. kr fra samme periode i 2015. Tapene utgjorde 0,44 % av brutto utlån, mot 0,17 % i 2015.
- Styrket soliditet. Egenkapitalandel er 9,34 % pr. 3. kvartal 2016 mot 8,18 % pr. 3. kvartal 2015.

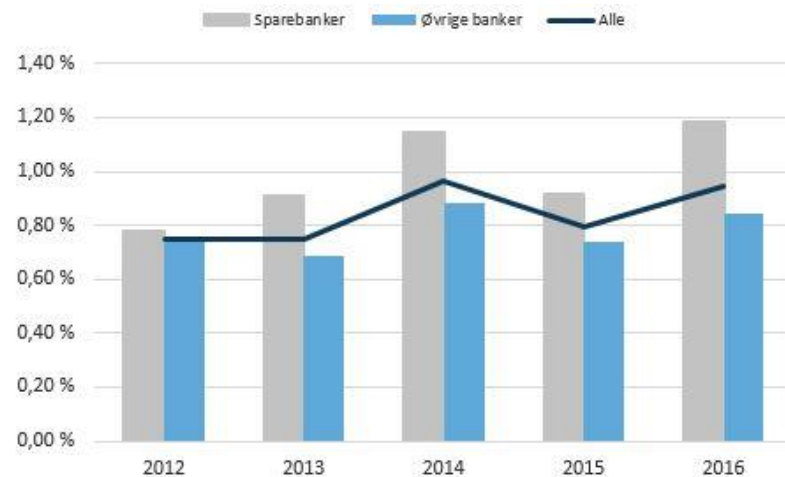
Alle norske banker

Bankene hadde i de tre første kvartalene i 2016 et samlet resultat etter skatt på 29,9 milliarder kroner mot 24,4 milliarder kroner i samme periode i 2015. Det er en økning på 5,4 milliarder kroner eller 22,2 prosent. Resultatet utgjorde 0,94 prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital mot 0,79 prosent i samme periode i fjor.

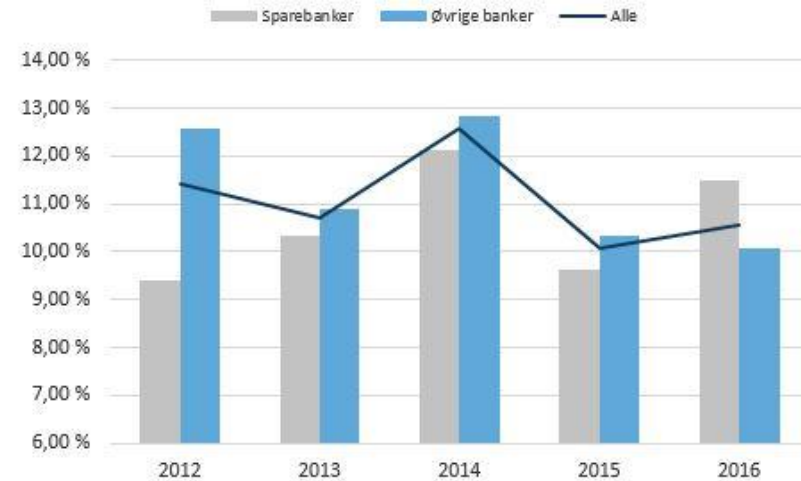
Bankenes egenkapitalavkastning i de tre første kvartalene i 2016 er 10,57 prosent, en økning på 0,5 prosentpoeng fra samme periode i fjor. Bankene har oppnådd en økt egenkapitalavkastning i en periode hvor egenkapitalandelen i bankene har økt vesentlig.

Resultater fra verdipapirer (utbytte, sum netto verdiendringer og gevinst/tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler) har totalt sett økt med 7,0 milliarder kroner. Disse inntektene har dermed doblet seg fra samme periode i fjor. I tillegg til en gunstig markedsutvikling i inneværende år sammenlignet med 2015, inntektsførte de fleste norske bankene et betydelig utbytte fra Visa Norge FLI.

Resultat etter skatt i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital



Resultat etter skatt i prosent av gjennomsnittlig egenkapital



Styrket netto renteinntekter

Netto renteinntekter i norske banker har økt med 4,4 milliarder kroner eller 10,0 prosent sammenlignet med samme periode i 2015. Rentenettoen øker fra 1,41 prosent (netto renteinntekter i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital) til 1,51 prosent for de tre første kvartalene i 2016. Bankenes renteinntekter er redusert med 4,1 milliarder kroner eller 5,1 prosent fra samme periode i fjor, men vesentlig lavere finansieringskostnader oppveier for reduserte renteinntekter. Rentekostnadene er redusert med 8,4 milliarder kroner, tilsvarende 23,6 prosent.

Bedret kostnadseffektivitet

Kostnadsprosenten (eksklusiv verdiendring verdipapirer) er redusert fra 48,52 prosent til 45,48 prosent for de tre første kvartalene i 2016.

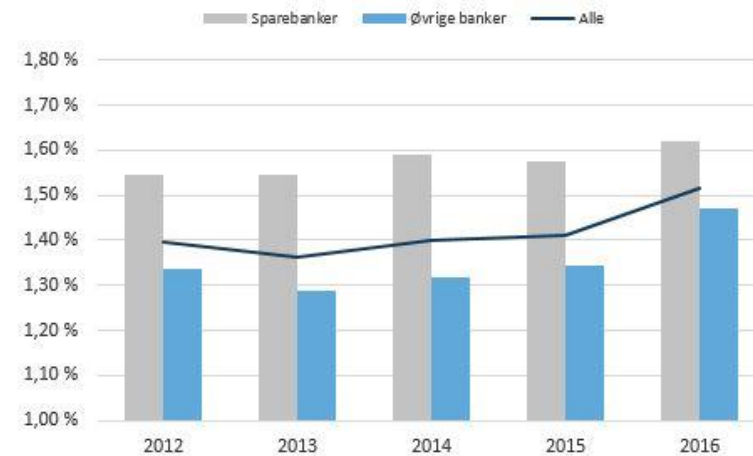
Økte tap og økt mislighold

Utlånstapene i de tre første kvartalene har økt fra 2,8 milliarder kroner i fjor til 7,7 milliarder kroner i år. Det er i hovedsak større banker som har økte tap sammenlignet med fjoråret. Tapene i de tre første kvartalene i 2016 utgjorde 0,44 prosent av gjennomsnittlig brutto utlån mot 0,17 prosent i 2015. Misligholdte og tapsutsatte lån i prosent av brutto utlån har økt fra 1,71 prosent til 1,96 prosent.

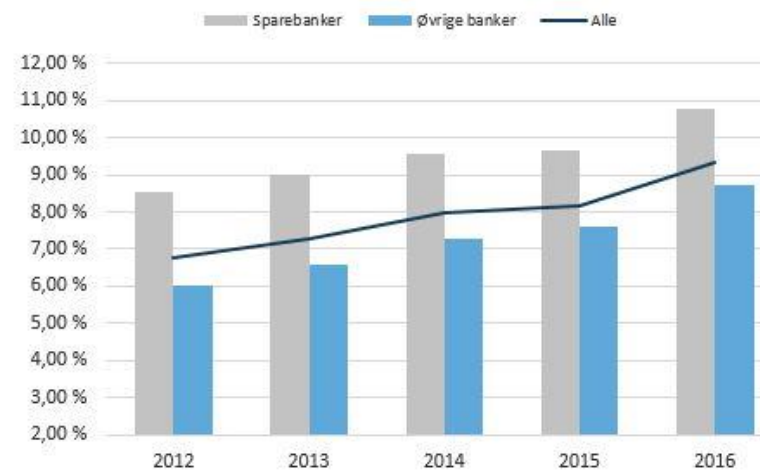
Styrket soliditet

Bankene fortsetter å styrke soliditeten. Egenkapitalandel i prosent av forvaltningskapital økte fra 8,18 prosent pr. 3. kvartal 2015 til 9,34 prosent pr. 3. kvartal 2016. Ren kjernekapitaldekning har økt fra 14,05 prosent til 17,10 prosent over samme periode.

Netto renteinntekter i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital



Egenkapitalandel i prosent av forvaltningskapital



Sparebanker

Sparebankene har et samlet resultat for de tre første kvartalene i 2016 på 11,0 milliarder kroner, som er en økning mot samme periode i 2015 på 2,8 milliarder kroner eller 34,1 prosent. Egenkapitalavkastningen etter skatt i de tre første kvartalene i 2016 endte på 11,50 prosent mot 9,63 prosent for samme periode i fjor.

Netto renteinntekter

Netto renteinntekter har økt med 1,0 milliard kroner. I prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital har rentenettoen økt med 0,04 prosentpoeng til 1,62 prosent. Sparebankenes renteinntekter er redusert med 3,2 milliarder kroner (11,0 %), mens rentekostnadene er redusert med 4,2 milliarder kroner (27,3 %).

Bedret kostnadseffektivitet

Kostnadseffektiviteten har bedret seg fra 47,11 prosent i fjor til 41,57 prosent i år.

Økte tap og økt mislighold

Sparebankene økte tapene fra 1,0 milliard kroner i fjor til 1,5 milliarder kroner etter 3. kvartal 2016. I prosent av gjennomsnittlig brutto utlån utgjør dette 0,21 prosent mot 0,15 prosent i samme periode i fjor. Misligholdte og tapsutsatte engasjement har økt fra 1,28 prosent av brutto utlån pr. 3. kvartal i 2015 til 1,35 prosent pr. 3. kvartal i 2016.

Styrket soliditet

Sparebankene er solide og har økt sin soliditet ytterligere. Egenkapitalandelen har økt fra 9,66 prosent pr. 3. kvartal i fjor til 10,76 prosent pr. 3. kvartal i år. Ren kjernekapitaldekning har for samme periode økt fra 15,21 prosent til 16,72 prosent.

Vår analyse av sparebanker inneholder tall fra 104 banker.

Øvrige banker

Øvrige banker (tidligere forretningsbanker) har samlet sett forbedret resultatet med 2,6 milliarder kroner til totalt 18,9 milliarder kroner for de tre første kvartalene i 2016, som tilsvarer en økning på 16,2 prosent fra samme periode i fjor.

Egenkapitalavkastningen etter skatt er redusert fra 10,32 prosent til 10,09 prosent. Årsaken til at egenkapitalavkastningen ikke øker med høyere resultater kan forklares med at egenkapitalandelen i bankene har økt.

Økte netto renteinntekter

Netto renteinntekter bidrar positivt til resultatet med en økning på 3,4 milliarder kroner eller 11,5 prosent. Rentenetto i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital endte på 1,47 prosent, noe som er en økning på 0,13 prosentpoeng sammenlignet med samme periode i fjor. Økningen i rentenettoen kan tilskrives vesentlig lavere finansieringskostnader.

Bedret kostnadseffektivitet

Øvrige banker har bedret sin kostnadseffektivitet fra 49,28 prosent i fjor til 47,57 prosent i år.

Økte tap og økt mislighold

Tap på utlån i de tre første kvartalene i 2016 har økt markant sammenlignet med samme periode i fjor. Utlånstapene utgjorde 0,59 prosent av gjennomsnittlig brutto utlån i år mot 0,18 prosent i fjor. Misligholdte og tapsutsatte engasjement har også økt over samme periode og utgjorde 2,38 prosent pr. 3. kvartal 2016 mot 2,01 prosent på samme tid i fjor.

Styrket soliditet

Øvrige banker har også styrket sin soliditet. Egenkapitalandelen var på 8,74 prosent pr. 3. kvartal 2016 mot 7,58 prosent på samme tid i fjor. Ren kjernekapitaldekning har for samme periode økt fra 13,58 prosent til 17,25 prosent.

Vår analyse av øvrige banker inneholder tall fra 23 banker (inklusive DNB og Nordea). Ytterligere informasjon om analysen samt forklaring til ulike nøkkeltall finnes i vedlegg til dokumentet.



Vedlegg:

Tabeller med nærmere spesifikasjoner av resultat og balansetall i kroner, samt utvalgte forholdstall for:

1. Alle norske banker
2. Sparebanker
3. Øvrige banker

Tallene er hentet fra Bankenes sikringsfonds database og baser seg på offentlig tilgjengelige data. Der banken er del av et konsern er det kun bankens tall som er inkludert.

Om Bankenes sikringsfond

Bankenes sikringsfond garanterer for innskudd i norske banker. Bankenes sikringsfond er hovedsakelig regulert av finansforetaksloven kapittel 19 og ble etablert 1. juli 2004 etter en sammenslåing av Forretningsbankenes sikringsfond og Sparebankenes sikringsfond. Ulike sikringsordninger for innskudd har eksistert i Norge siden 1921.

Alle banker med norsk bankkonsesjon er pliktige medlemmer av Bankenes sikringsfond. Filialer av utenlandske banker kan søke om frivillig medlemskap. For ytterligere informasjon om oss, garantien og våre medlemsbanker, se www.bankenessikringsfond.no

www.bankenessikringsfond.no

firmapost@sikringsfondet.no

+47 23 28 42 42

Hansteens gate 2

Postboks 2579

0202 Oslo

Vedlegg 1: Alle norske banker

Alle banker (Banker med filialmedlemskap er ikke inkludert)	2016		2015	
	3. kvartal		3. kvartal	
	Mill kr	1 % av gj.snitt FVK *)	Mill kr	1 % av gj.snitt FVK *)
Resultat				
1. Sum renteinntekter og lignende inntekter	75 275	2,38 %	79 344	2,57 %
2. Sum rentekostnader og lignende kostnader	27 395	0,87 %	35 834	1,16 %
I Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	47 880	1,51 %	43 509	1,41 %
3. Sum utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning	5 862	0,19 %	4 707	0,15 %
4. Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	14 435	0,46 %	14 091	0,46 %
5. Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktj.	3 819	0,12 %	3 610	0,12 %
6. Sum netto verdiendring og gevinst / tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler	8 110	0,26 %	2 279	0,07 %
7. Andre driftsinntekter	4 231	0,13 %	4 800	0,16 %
II Netto andre driftsinntekter	28 818	0,91 %	22 267	0,72 %
III Sum driftsinntekter	76 698	2,43 %	65 777	2,13 %
8. Sum lønn og generelle administrasjonskostnader	25 263	0,80 %	24 824	0,80 %
9. Sum avskrivninger mv. av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	2 208	0,07 %	2 180	0,07 %
10. Sum andre driftskostnader	3 724	0,12 %	3 808	0,12 %
IV Sum driftskostnader	31 196	0,99 %	30 811	1,00 %
V Driftsresultat før tap	45 502	1,44 %	34 965	1,13 %
11. Sum tap på utlån, garantier mv.	7 726	0,24 %	2 832	0,09 %
12. Sum nedskrivning / reversering av nedskrivning og gev / tap på verdipapirer som er anleggsmidler	-144	0,00 %	-181	-0,01 %
Resultat før skatt	37 921	1,20 %	32 314	1,05 %
13. Skatt på ordinært resultat	8 061	0,26 %	7 877	0,26 %
14. Netto ekstraordinære poster etter skatt				
VII Resultat for regnskapsperioden	29 860	0,94 %	24 437	0,79 %

Alle banker (Banker med filialmedlemskap er ikke inkludert)	2016		2015	
	3. kvartal		3. kvartal	
	Mill kr	%	Mill kr	%
Utvalgte balansetall og forholdstall				
1.1 Forvaltningskapital	4 231 419		4 193 268	
1.2 Gjennomsnittlig FVK *)	4 214 606		4 113 566	
1.3.1 Sum egenkapital i kroner og i % av FVK	395 258	9,34 %	343 056	8,18 %
1.3.2 Ren kjernekapital		17,10 %		14,05 %
1.4 Brutto utlån i kroner og i % av FVK	2 352 819	55,60 %	2 294 889	54,73 %
1.5 Kundeinnskudd i kroner og i % av brutto utlån	2 169 728	92,22 %	2 062 586	89,88 %
1.6 Vekst i FVK (12 mnd) **)		-0,37 %		12,13 %
1.7 Vekst i brutto utlån (12 mnd.) **)		0,68 %		7,92 %
1.8 Vekst i innskudd fra kunder (12 mnd.) **)		2,93 %		7,34 %
1.9.1 Tap (annualisert) i % av gj.snittlig brutto utlån *)		0,44 %		0,17 %
1.9.2 Misligholdte (>90 dgr) og øvrige tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån	46 139	1,96 %	39 335	1,71 %
1.10 Driftskostnader i % av driftsinntekter		40,67 %		46,84 %
1.11 Driftskostnader i % av driftsinntekter (ekskl. verdiendring verdipapirer)		45,48 %		48,52 %
1.12 Resultat etter skatt i % av gj.snitt egenkapital *)		10,57 %		10,07 %
*) 3. kv.: 01.01, 31.03, 30.06 og 30.09				
**) Skandiabanken ASA ble ordinært medlem i Bankenes sikringsfond i 2015. Banken var tidligere filialmedlem og tallene har ikke vært inkludert i vår database før 31.12.2015. Monobank ASA ble nytt medlem i 2015. For å unngå for høye veksttall har vi beregnet veksten for 1. halvår 2016 som om disse bankene hadde samme balanse 30.06.2015 som 31.12.2015. Tallene for 1. halvår 2015 er ikke oppdatert med disse endringene.				

Vedlegg 2: Sparebanker

Sparebanker	2016		2015	
	3. kvartal		3. kvartal	
	Mill kr	1 % av gj.snitt FVK *)	Mill kr	1 % av gj.snitt FVK *)
Resultat				
1. Sum renteinntekter og lignende inntekter	26 293	2,83 %	29 532	3,31 %
2. Sum rentekostnader og lignende kostnader	11 234	1,21 %	15 445	1,73 %
I Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	15 059	1,62 %	14 087	1,58 %
3. Sum utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning	3 629	0,39 %	2 684	0,30 %
4. Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	5 498	0,59 %	5 701	0,64 %
5. Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktj.	626	0,07 %	621	0,07 %
6. Sum netto verdiendring og gevinst / tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler	964	0,10 %	-562	-0,06 %
7. Andre driftsinntekter	273	0,03 %	368	0,04 %
II Netto andre driftsinntekter	9 739	1,05 %	7 570	0,85 %
III Sum driftsinntekter	24 798	2,67 %	21 657	2,42 %
8. Sum lønn og generelle administrasjonskostnader	7 570	0,81 %	8 159	0,91 %
9. Sum avskrivninger mv. av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	525	0,06 %	504	0,06 %
10. Sum andre driftskostnader	1 813	0,20 %	1 805	0,20 %
IV Sum driftskostnader	9 907	1,07 %	10 467	1,17 %
V Driftsresultat før tap	14 891	1,60 %	11 190	1,25 %
11. Sum tap på utlån, garantier mv.	1 518	0,16 %	1 002	0,11 %
12. Sum nedskrivning / reversering av nedskrivning og gev/ tap på verdipapirer som er anleggsmidler	-134	-0,01 %	-134	-0,02 %
Resultat før skatt	13 506	1,45 %	10 322	1,16 %
13. Skatt på ordinært resultat	2 525	0,27 %	2 131	0,24 %
VII Resultat for regnskapsperioden	10 981	1,18 %	8 191	0,92 %

Sparebanker	2016		2015		
	3. kvartal		3. kvartal		
	Mill kr	%	Mill kr	%	
Utvalgte balansetall og forholdstall					
1.1	Forvaltningskapital	1 254 595		1 206 861	
1.2	Gjennomsnittlig FVK *)	1 238 629		1 191 036	
1.3.1	Sum egenkapital i kroner og i % av FVK	134 937	10,76 %	116 642	9,66 %
1.3.2	Ren kjernekapital		16,72 %		15,21 %
1.4	Brutto utlån i kroner og i % av FVK	961 637	76,65 %	928 394	76,93 %
1.5	Kundeinnskudd i kroner og i % av brutto utlån	769 249	79,99 %	731 561	78,80 %
1.6	Vekst i FVK (12 mnd)		3,96 %		9,41 %
1.7	Vekst i brutto utlån (12 mnd.)		3,58 %		12,46 %
1.8	Vekst i innskudd fra kunder (12 mnd.)		5,15 %		11,22 %
1.9.1	Tap (annualisert) i % av gj.snittlig brutto utlån *)		0,21 %		0,15 %
1.9.2	Misligholdte (>90 dgr) og øvrige tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån	12 979	1,35 %	11 838	1,28 %
1.10	Driftskostnader i % av driftsinntekter		39,95 %		48,33 %
1.11	Driftskostnader i % av driftsinntekter (ekskl. verdiendring verdipapirer)		41,57 %		47,11 %
1.12	Resultat etter skatt i % av gj.snittlig egenkapital *)		11,50 %		9,63 %
*) 3. kv.: 01.01, 31.03, 30.06 og 30.09					

Vedlegg 3: Øvrige banker

Øvrige banker (Banker med filialmedlemskap er ikke inkludert)	2016		2015	
	3. kvartal		3. kvartal	
	Mill kr	I % av gj.snitt FVK *)	Mill kr	I % av gj.snitt FVK *)
Resultat				
1. Sum renteinntekter og lignende inntekter	48 981	2,19 %	49 812	2,27 %
2. Sum rentekostnader og lignende kostnader	16 161	0,72 %	20 390	0,93 %
I Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	32 821	1,47 %	29 423	1,34 %
3. Sum utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning	2 233	0,10 %	2 023	0,09 %
4. Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	8 937	0,40 %	8 390	0,38 %
5. Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	3 194	0,14 %	2 989	0,14 %
6. Sum netto verdiendring og gevinst / tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler	7 145	0,32 %	2 841	0,13 %
7. Andre driftsinntekter	3 958	0,18 %	4 432	0,20 %
II Netto andre driftsinntekter	19 080	0,85 %	14 697	0,67 %
III Sum driftsinntekter	51 900	2,33 %	44 119	2,01 %
8. Sum lønn og generelle administrasjonskostnader	17 694	0,79 %	16 665	0,76 %
9. Sum avskrivninger mv. av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	1 684	0,08 %	1 675	0,08 %
10. Sum andre driftskostnader	1 912	0,09 %	2 003	0,09 %
IV Sum driftskostnader	21 289	0,95 %	20 344	0,93 %
V Driftsresultat før tap	30 612	1,37 %	23 775	1,08 %
11. Sum tap på utlån, garantier mv.	6 207	0,28 %	1 830	0,08 %
12. Sum nedskrivning / reversering av nedskrivning og gev/ tap på verdipapirer som er anleggsmidler	-10	0,00 %	-46	0,00 %
Resultat før skatt	24 415	1,09 %	21 992	1,00 %
13. Skatt på ordinært resultat	5 535	0,25 %	5 746	0,26 %
VII Resultat for regnskapsperioden	18 879	0,85 %	16 246	0,74 %

Øvrige banker (Banker med filialmedlemskap er ikke inkludert)	2016		2015		
	3. kvartal		3. kvartal		
	Mill kr	%	Mill kr	%	
Utvalgte balansetall og forholdstall					
1.1	Forvaltningskapital	2 976 824		2 986 407	
1.2	Gjennomsnittlig FVK *)	2 975 976		2 922 531	
1.3.1	Sum egenkapital i kroner og i % av FVK	260 321	8,74 %	226 414	7,58 %
1.3.2	Ren kjernekapital		17,25 %		13,58 %
1.4	Brutto utlån i kroner og i % av FKV	1 391 182	46,73 %	1 366 495	45,76 %
1.5	Kundeinnskudd i kroner og i % av brutto utlån	1 400 480	100,67 %	1 331 025	97,40 %
1.6	Vekst i FVK (12 mnd)**)		-2,09 %		14,44 %
1.7	Vekst i brutto utlån (12 mnd.)**)		-1,22 %		13,40 %
1.8	Vekst i innskudd fra kunder (12 mnd.)**)		1,74 %		11,05 %
1.9.1	Tap (annualisert) i % av gj.snittlig brutto utlån *)		0,59 %		0,18 %
1.9.2	Misligholdte (>90 dgr) og øvrige tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån	33 160	2,38 %	27 497	2,01 %
1.10	Driftskostnader i % av driftsinntekter		41,02 %		46,11 %
1.11	Driftskostnader i % av driftsinntekter (ekskl. verdiendring verdipapirer)		47,57 %		49,28 %
1.12	Resultat etter skatt i % av gj.snittlig egenkapital *)		10,09 %		10,32 %

*) 3. kv.: 01.01, 31.03, 30.06 og 30.09

***) Skandiabanken ASA ble ordinært medlem i Bankenes sikringsfond i 2015. Banken var tidligere filialmedlem og tallene har ikke vært inkludert i vår database før 31.12.2015. Monobank ASA ble nytt medlem i 2015. For å unngå for høye veksttall har vi beregnet veksten for 1. halvår 2016 som om disse bankene hadde samme balanse 30.06.2015 som 31.12.2015. Tallene for 1. halvår 2015 er ikke oppdatert med disse endringene.